

tænkt paa saadanne Sager, om hvilke det paa Grund af deres Tvivlsomhed paa Forhaand er givet, at de alligevel ville blive paaankede til Landsret, enten fra den ene eller den anden Side, idet man ved den angivne Regel kan opnaa at undgaa den Gentagelse af Domsforhandlingen, der ellers i Tilfælde af fuldstændig Anke maa finde Sted. Reglen vil i øvrigt ogsaa kunne benyttes til undtagelsesvis at bringe mindre Sager frem for Nævninger (jfr. neden for ad II). Den kan ikke anvendes paa Politisager.

ad II. Hvad dernæst angaar det andet Hovedspørgsmaal i nærværende Kapitel: *Afgrænsningen mellem de Landsretssager, ved hvilke Nævninger skulle medvirke, og dem, ved hvilke Landsretten dommer alene*, kan Kommissionen i det hele slutte sig til de Betragtninger, der vare bestemmende for det tidligere Forslag. Naar det i Grundlovens § 74 hedder, at Nævninger skulle indføres i „Misgerningssager“, kan dette Udtryk selvfølgelig ikke være taget i saa vid Betydning, at det omfatter alle strafbare Handlinger lige til den mindste Politiovertrædelse. Grundloven maa tværtimod antages dermed kun at have villet betegne de alvorligere kriminelle Sager og i øvrigt at have givet et vist Spillerum*). Det er herefter fundet rigtigt til Nævningepaakendelse ubetinget at henlægge de allervoveste Forbrydelser, for hvilke Straffen er Livsstraf eller for første Gang begaaet Forbrydelse livsvarigt Strafarbejde, hvormed er stillet i Klasse Tiltale efter § 299 (jfr. Noten to Sp. foran). Paa den anden Side har man ment, at der ikke uden i ganske ekseptionelle Tilfælde (jfr. § 5 in fine, sammenholdt med § 6 in fine) bør kunne være Tale om, at et for Bor-

gerne som for Retsplejen saa tungt Apparat som Nævninger skulde kunne bringes til Anvendelse paa Handlinger, for hvilke Straffen ikke kan overskride Fængsel. At disse Forbrydelser efter nærværende Udkast ikke kunne bringes for Nævninger, ligger allerede deri, at de normalt ikke kunne bringes for Landsret. Men selv med Hensyn til en stor Del af de Forbrydelser, for hvilke Straffen kan stige til Strafarbejde, og som altsaa efter Udkastet regelmæssig kunne komme for Landsret, gør det sig gældende, at de høre til de dagligdags Ting og for en meget væsentlig Del forøves af professionelle Forbrydere. Naar hertil endvidere kommer, at Tiltaltes Strafskyld i mangfoldige Tilfælde ved egen Tilstaaelse eller paa anden Maade kan være konstateret ud over al Tvivl, saaledes at Dommerens Opgave i Virkeligheden indskrænker sig til at udmaale Straffen — noget, der er Nævningerne uvedkommende — vil det ses, at det vilde være urimeligt, om man ubetinget vilde foreskrive Nævningebehandling i alle de her omhandlede Tilfælde, hvor Straffen kan stige til Strafarbejde. Paa den anden Side kan der inden for denne Gruppe let forekomme Tilfælde, hvor vedkommendes Velfærd i Virkeligheden eller efter hans og andres Opfattelse staar paa Spil, og hvor Spørgsmaalet om Bevisets Tilstrækkelighed eller et strafferetligt Begrebs større eller mindre Rækkevidde frembyder Tvivl. Her vil en Paakendelse under Medvirkning af Nævninger kunne være paa sin Plads.

Det naturlige vil herefter være at overlade det dels til Anklagerens, dels til Sigtedes eget Valg, om Sagen i saadanne Tilfælde, i hvilke der kan blive Spørgsmaal om Strafarbejde — i Klasse hvormed Udkastet har ment at burde stille Forbelse af Embede, Bestilling eller Valgret — skal bringes frem for Nævninger eller ej.

En fuldstændig Sikkerhed for, at den praktiske Anvendelse af disse Regler netop vil drage den Grænse, der i sig var den ønskelige, er der selvfølgelig ikke. Men i øvrigt er der ingen Grund til at nære Frygt for, at den Sigtede i utvivlsomme Sager regelmæssig skulde vælge Nævninger, idet den, der har afgivet en klar Tilstaaelse i en Sag, der heller ikke frembyder retlig Tvivl, ikke kan gøre sig Haab om at slippe, fordi han paakalder Nævninger, medens han paa den anden Side let kommer til at vente længere paa Afgørelsen. Vilde man omvendt befrygte, at Nævninger herefter skulde blive benyttede i altfor ringe Omfang, maa hertil svares, at Næv-

*) Jfr. Grundlovsudvalgets Betænkning (Forhandlingerne paa den grundlovgivende Rigsdag Side 1531). „... Gennemførelsen af Nævninger maa altsaa indskrænkes til Strafferetssager, men den kan ingenlunde anvendes her i alle Sager. De fleste kriminelle Sager ville tværtimod ogsaa fremdeles blive at paakende uden Nævningers Mellemkomst. Dette er overalt Tilfældet og kan vanskelig undgaaes, dersom der ikke i en ganske overordentlig Grad skal lægges Beslag paa Borgernes Tid og Kraft. Nævninger bør altsaa kun dømme i de vigtigere Strafferetssager. Hvilken Grænse nu her skal drages, maa det være den fremtidige Lovgivning forbeholdt at afgøre. Kun har man troet ogsaa her at kunne vælge det Ord, der i Fremtiden skal betegne denne Art af Sager, nemlig „Misgerningssager“.